

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 619/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátskou kanceláriou Weis & Partners s. r. o., Ivanská cesta 30/B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Weis, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Skalica v konaní vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 6 T 166/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Skalica (ďalej len „okresná prokuratúra“) a Okresného súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 T 166/2016.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre zločin poškodzovania veriteľa formou spolupáchateľstva podľa § 239 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a) podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

3. V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4 T 156/2015 sa 26. apríla 2016 konalo verejné zasadnutie, na ktorom sťažovateľ odmietol návrh dohody o vine a treste. Na základe tejto skutočnosti bola trestná vec sťažovateľa vylúčená na samostatné konanie a podľa § 334 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) bola vec vrátená prokurátorovi okresnej prokuratúry do prípravného konania.

4. Podľa sťažovateľa prokurátor okresnej prokuratúry po vrátení veci okresným súdom do prípravného konania v ňom nevykonal žiaden úkon. Sťažovateľovi nebolo umožnené ani záverečné preštudovanie spisu a podanie návrhov na doplnenie vyšetrovania v zmysle § 208 ods. 1 Trestného poriadku, ale namiesto toho mu bolo 24. októbra 2016 doručené upovedomenie o podaní obžaloby. Sťažovateľ uviedol, že „§ 208 ods. 1 Trestného poriadku jasne ustanovuje, že vždy pred podaním návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, sa musí obvinenému, obhajcovi umožniť v primeranej lehote preštudovať spis a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania. Toto právo bolo... porušené a Sťažovateľovi bolo toto zákonné právo upreté.“. Sťažovateľ sa preto domnieva, že týmto postupom nedošlo len k porušeniu § 208 ods. 1 Trestného poriadku, ale zároveň k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru sťažovateľa sa mal napr. uskutočniť jeho výsluch, aby objasnil, prečo na verejnom zasadnutí odmietol návrh dohody o vine a treste. V prípravnom konaní bol postup okresnej prokuratúry nezákonný, a preto nemôže dôjsť k vydaniu zákonného rozhodnutia v súdnom konaní. Okresná prokuratúra mala pred

podaním obžaloby zistiť tieto vady prípravného konania a vec vrátiť vyšetrovateľovi na doplnenie vyšetrovania.

5. Keďže sťažovateľ odmietol uzatvoriť ďalšiu dohodu o vine a treste, prokurátor okresnej prokuratúry podal v jeho trestnej veci obžalobu. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd nepostupoval podľa § 238 ods. 1 Trestného poriadku a § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku, pretože nedostatočne preskúmal prípravné konanie a nezistil procesnú chybu uvedenú v bode 4, na základe čoho mala byť obžaloba odmietnutá. Namiesto toho bol okresným súdom vydaný trestný rozkaz sp. zn. 6 T 166/2016 z 24. februára 2017, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu uvedeného v bode 2. Sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov podľa § 239 ods. 5 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Trestného zákona, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 36 mesiacov podľa § 51 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Predmetný trestný rozkaz sa následne zrušil z dôvodu, že sťažovateľ proti nemu podal odpor v zákonnej lehote.

6. Sťažovateľ ďalej namietal, že okresný súd samostatne nerozhoduje o námietkach sťažovateľa a jeho obhajcu, že z dôvodov uvedených v bode 4 nie je možné vykonávať dôkazy, ktoré sa nachádzajú vo vyšetrovacom spise. Podľa sťažovateľa *„Okresný súd Skalica po predchádzajúcom nesprávnom právnom postupe sudcu v súvislosti s nesprávnym výkladom § 273 a § 263 Trestného poriadku, porušil práva Sťažovateľa podľa ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keďže dostatočne nevysvetlil prečo sa nebude zaoberať námietkami Sťažovateľa a jeho obhajcu. Sťažovateľ však nedostal vysvetlenie prečo jeho námietkam nebolo vyhovené. Podľa nášho názoru takýto postup nie je v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR a právom Sťažovateľa na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, resp. rozhodnutia o námietke. Na hlavnom pojednávaní dňa 21.11.2019 nebolo o námietkach de iure rozhodnuté, len tým, že súd pokračoval v hlavnom pojednávaní sa môžeme domnievať, že boli de facto zamietnuté. Samozrejme nemožno očakávať rozsiahle odôvodnenie ako v prípade meritórneho rozhodnutia avšak máme za to, že aj napriek procesnému charakteru námietok je nutné o nich rozhodovať a rozhodnutia o nich by rozhodnutia mali byť odôvodnené.“*

7. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených práv postupom okresnej prokuratúry a okresného súdu v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 T 166/2016. Sťažovateľ ďalej žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu vrátiť trestnú vec sťažovateľa do prípravného konania. Okrem toho sa sťažovateľ domáha aj priznania náhrady trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9

neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

11. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity, t. j. ústavný súd má právomoc konať, ak o ochrane týchto práv a slobôd už nemôže rozhodovať iný súd. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

12. Zmysel a účel princípu subsidiarity treba vidieť v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Inými slovami, ústavné súdnictvo v individuálnych veciach je vybudované predovšetkým na zásade preskúmvania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09). Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (III. ÚS 149/04). Inými slovami, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je nástrojom ochrany základných práv nastupujúcich po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov ochrany práv uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (IV. ÚS 62/08, I. ÚS 279/09).

13. Ústavný súd pri posudzovaní namietaného porušenia v bode 1 označených práv namietaným postupom okresnej prokuratúry a okresného súdu vychádza z právneho názoru, že trestné konanie je od svojho začiatku až do konca procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu základných práv a slobôd môžu zo strany orgánov uplatňujúcich svoje kompetencie v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia základných práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (m. m. napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, III. ÚS 180/2010, III. ÚS 383/2010, I. ÚS 433/2011, I. ÚS 542/2012).

14. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti, ako aj jej predbežného prerokovania nebola trestná vec sťažovateľa vedená okresným súdom pod sp. zn. 6 T 166/2016 právoplatne skončená. Ak by neboli akceptované tieto jeho námietky ešte v priebehu prvostupňového konania, sťažovateľ má možnosť opätovne namietat' postup okresnej prokuratúry a tiež postup okresného súdu (body 5 a 6) v rámci riadnych aj mimoriadnych opravných prostriedkov (za splnenia zákonom ustanovených podmienok).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bude mať v ďalších štádiách trestného konania k dispozícii právne prostriedky na účinnú obranu ním označených práv a na podanie námietok, o ktorých po ich uplatnení budú nielen oprávnené, ale aj povinné rozhodnúť vecne príslušné všeobecné súdy. Za týchto okolností by prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie bolo v rozpore s princípom subsidiarity,

na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ namietal postup okresnej prokuratúry v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 T 166/2016. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti sťažovateľa, že trestné konanie proti sťažovateľovi sa nachádza v štádiu trestného stíhania pred súdom (§ 237 ods. 1 Trestného poriadku), kde prokurátor už nevykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 ods. 1 Trestného poriadku) a kde o obžalobe koná a rozhoduje súd. V konaní pred súdom, teda v štádiu, v ktorom sa nachádza trestné konanie proti sťažovateľovi, je prokurátor stranou tohto konania (§ 10 ods. 11 Trestného poriadku), a nie orgánom verejnej moci, ktorého postup sťažovateľ môže namietat' (na rozdiel od prípravného konania).

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

18. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o jeho ďalších procesných návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu